

WYWIAD

Co i jak?

Wywiad

 Spontaniczność

 Naturalność

Cechy gatunku

- ☐ dialogowy charakter
- ☐ niejednorodność stylistyczna (fachowa terminologia, styl oficjalny i potoczny)
- ☐ synkretyzm
- ☐ perswazyjność
- ☐ koncentracja wokół jednego tematu
- ☐ zawiera ciekawe informacje dla odbiorców
- ☐ rozmowa zmierza do jakiegoś uogólnienia
- ☐ pośredniość - odbiorcą dla indagowanego jest szerokie audytorium a nie indagujący

Dziennikarz może przyjąć różne strategie

- ❏ pośrednik – dziennikarz jedynie rejestruje odpowiedzi
- ❏ pośrednik-pomocnik – dziennikarz steruje rozmową, zadaje dodatkowe pytania
- ❏ partnera-ucznia – dziennikarz gra osobę słabo zorientowaną w temacie
- ❏ partnera-eksperta – dziennikarz wdaje się w polemiki, świetnie się orientuje w temacie
- ❏ partnera-reprezentanta opinii publicznej – żurnalista przywołuje obiegowe sądy

Konstrukcja

- 📄 poprzedzony jest krótką informacją o indagowanym (np. biogram) i okolicznościach wywiadu

Kto? Kogo?

Z reguły jest tak: dziennikarz wpada na pomysł, że chce z kimś zrobić wywiad. Dzwoni do potencjalnego bohatera wywiadu i mówi na jaki temat chce z nim porozmawiać. Tamten się zgadza się lub nie. Niby proste. Ale jak to w życiu bywa, każda reguła ma swój wyjątek.

Tekst nr 1

Dancing Queer
wywiad z Renatą Danczewicz

Źródło:

<http://www.replika.kampania.org.pl/wywiad/1.html>

Cel wywiadu

- ☐ informacja o interesujących faktach
- ☐ kreowanie wizerunku rozmówcy
- ☐ pozyskiwanie czytelników
- ☐ kształtowanie opinii, postaw odbiorców
(najczęściej poprzez nakłonienie rozmówcy do skomentowania jakiegoś fragmentu rzeczywistości)

Wywiad (typy)

- ❑ **wywiad informacyjny** – poświęcony faktom, wydarzeniom; wzbogaca wiedzę o świecie
- ❑ **wywiad publicystyczny** – prezentuje osobę i jej przekonania
- ❑ **wywiad w postaci rozmowy** - ciąg pytań i odpowiedzi
- ❑ **wywiad w postaci konwersacji** – wielotematyczna, dyskusja z luźno powiązаныmi pytaniami (akcentuje błyskotliwość rozmówców)
- ❑ **wywiad – kontrowersja** – podkreśla sprzeczność racji, rozbieżność poglądów, napastliwy, brutalny

Etapy pracy nad wywiadem

- ❑ wybór indagowanego - musi to być osoba interesująca, ważna
- ❑ określenie grupy odbiorców
- ❑ określenie celu wywiadu – ustalenie celu tego wywiadu, a tym samym kierunku, którym będzie zmierzała rozmowa
- ❑ przygotowanie do wywiadu:
 - ❑ zebranie informacji na temat indagowanego
 - ❑ merytoryczne przygotowanie się do tematu wywiadu
 - ❑ zebranie interesujących problemów, które warte są poruszenia
 - ❑ sformułowanie pytań (uwzględniających zainteresowania odbiorców, cechy indagowanego, własne kompetencje) – pamiętaj, by odkrywały one coś nowego zarówno dla indagowanego, jak i dla odbiorców
- ❑ uzgodnienie terminu wywiadu z indagowanym

przeprowadzanie wywiadu:

- swobodna rozmowa
- sprzyjające warunki
- pytania muszą zaspokajać ciekawość odbiorców
- dynamiczność rozmowy
- dramatyzm wywiadu
- indagujący musi panować nad wywiadem i kontrolować jego tempo, przebieg, temat
- nie można dopuszczać do zbyt długich odpowiedzi indagowanego
- przydatne zwroty: chciałbym zapytać; chciałbym się dowiedzieć, chciałbym zadać panu/i pytanie; czy mógłby pan odpowiedzieć na parę pytań dotyczących; mam do pana kilka pytań; czy mógłby pan zająć stanowisko/zdradzić swoją opinię/ustosunkować się/zabrać zdanie na temat/wyrazić własne zdanie

Współczesne oblicze wywiadu

- Wywiad nie musi być konieczne przeprowadzony w cztery oczy – w dobie internetu i telefonów jesteśmy w stanie komunikować się na wiele sposobów.

Z kim przeprowadzić wywiad?

Planowanie wywiadu

- **redakcja wywiadu** (tylko wtedy, gdy nie są na żywo):
- korekta - poprawienie błędów (w prasowych)- wycięcie w pozostałych formach wywiadu
- nadawanie ostatecznego kształtu (zadbaj, żeby wypowiedzi indagowanego oddawały jego charakter na poziomie językowym)
- przydatne zwroty:
- rozmowa, dialog, dyskurs, dyskusja, pytanie, odpowiedź, replika, riposta
- pytający, indagujący, przeprowadzający wywiad
- pytany, indagowany, udzielający wywiadu, rozmówca
- autoryzacja wywiadu – dobrym zwyczajem jest przed publikacją oddać wywiad do weryfikacji indagowanemu
- publikacja wywiadu